

TOIMINTAKERTOMUS 2025

Sivistyspalvelut

Toimialan tukipalvelut

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa ja hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta 11 kertaa. Sivistyslautakunnan iltakoulu pidettiin 16.9.2025. Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunnan iltakoulu pidettiin 17.9.2025. Yläkouluikäisten ja toisen asteen opiskelijoista koostuva nuorisovaltuusto kokoontui 10 kertaa. Peruskouluikäisten LastenForssa –valtuusto kokoontui 2 kertaa.

Hanketoiminta oli erittäin aktiivista. Hankerahoitusta käytettiin vuonna 2025 yhteensä 329 107 euroa, 22 eri hankkeessa.

Koko sivistystoimialan toimintakatteen toteutumisprosentti 98,2.

Perusopetus

Perusopetuksessa oli 20.9. (tilastointipäivänä) 1 213 oppilasta (38 oppilasta vähemmän kuin vuonna 2025). Perusopetusryhmien oppilasmäärä vaihteli 8 ja 30 välillä. Vuosiluokkien 1–6 yleisopetusryhmiä oli 38. Yläkouluissa opetusryhmiä oli 24. Akvarellin koulussa erityisluokkia oli 17. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oli tilastointipäivänä oppilaita 19 (vuonna 2024 64). Luokkamuotoista valmistavaa opetusta oli syyslukukaudella Keskuskoululla yksi 7–9 vuosiluokkien opetusryhmä sekä Heikan ja Talsoilan kouluissa molemmissa kouluissa yksi vuosiluokkien 1–6-opetusryhmää.

Akvarellin koulun pienryhmissä olevien oppilaiden määrä oli 138. Oppilaita, joiden kotikunta oli muu kuin Forssa, oli 30. He tulivat kahdeksasta eri kunnasta. Koulukuljetuksissa olevia oppilaita oli syyslukukaudella 223 oppilasta (210 oppilasta v. 2024).

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin 1.–2. –luokkalaisille kaikilla kouluilla. Aamupäivätoimintaa järjestettiin syyslukukaudella.

Akvarellin koululla järjestettiin 1.–9.-luokkalaisten kehitysvammaisten aamu- ja iltapäivähoitoa.

Perusopetuksen erityisinä painopisteinä olivat kiusaamisen ehkäisy, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä lukemisen edistäminen.

Vapaa-aikapalvelut

Palvelualueeseen kuuluvat Viihdeuimala Vesihelmi, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, yleinen kulttuuritoiminta sekä museopalvelut. Palvelualueen tilivelvollisena toimi 1.1.-2.3.2025 sivistysjohtaja (oto) ja 3.3.2025 alkaen nuoriso- ja vapaa-aikapääällikkö.

Vesihelmi

Vuonna 2025 Vesihelmi oli avoinna 126 päivää. Kokonaiskävijämäärä oli 80 922. Toimintatuotot ja toimintakulut alittivat hieman budjetoidun. Vesihelmi järjesti normaaliin tapaan uimakouluja, puuha- ja teemapäiviä, sekä käytti Wibit-vesitemppurataa. Matkailu- ja markkinointiyhteistyötä jatkettiin seudun toimijoiden kanssa. Vesihelmi sulkeutui 11.5. alasajoa ja muuttoa varten ja 2.6. Vesihelmi luovutettiin peruskorjauksen pääurakoitsijalle. Vesihelmen peruskorjauksen on arvioitu valmistuvan syyskaudelle 2026. Vakitukselle henkilökunnalle saatiin järjestymään töitä kaupungin muista yksiköistä ja kahvilatoiminta siirrettiin syyskuusta alkaen kirjastolle. Määräaikaisten työntekijöiden työsuhteet päättyivät toukokuussa.

Uintiretket Somerolle aloitettu 2.9. alk. kahden viikon välein. 21.10-2.12. välillä kyyditykset viikoittain. Uusia liikuntaryhmiä perustettu syksyllä 9 kpl.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut sai Suomi liikkeelle hankerahoitusta Forssa liikkeelle 2 hankkeelle 18 000 € ja Forssa liikkeelle liikuntaneuvonta hankkeelle 26 000 €. Hankerahoilla palkattiin hanketyöntekijä, järjestettiin matalan kynnyksen ryhmiä ja kokeiluja, testipäiviä, perhekerhoja ja -tapahtumia, Yhdessä kotikulmilla toimintaa, koulutuksia sekä luentoja. Lisäksi tarjottiin ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa, inbodymittausta, päivitettiin liikuntaneuvonnan polku sekä tehtiin somevideo ja rollupit markkinoinnin tehostamiseksi.

Vesihelmen peruskorjauksen alkaminen toukokuun puolesta välistä siirsi niin ohjaajat kuin ryhmät siirtotiloihin. Kehräämön 1. kerrokseen saimme tilat ohjaajille ja jumppatilan ryhmille. Tilassa ei pukuhuoneita, vessoja eikä suihkuja mutta muuten toimiva tila. Ryhmäkuntosali rakennettiin Feeniksin puolikkaaseen ruokalaan ja sinne siirrettiin osa Vesihelmen laitteita. Ryhmien lisäksi tiloja käyttivät koulut, koulujen kerhot, Akatemia ja seurak. Tiloissa pukuhuoneet ja vessat, mutta ei suihkuja.

Liikuntapalveluiden omiin ryhmiin ja tapahtumiin osallistui 27 348 kävijää.

Feeniksissä ei ollut isoja tapahtumia, kuten konsertteja. Kaksi konserttivarauksista oli, mutta toinen peruttiin ja toinen siirtyi tälle vuodelle. Forssan Alku luopui keväällä sarjapaikastaan (Korisliiga). Nämä näkyvät vähän tunneissa ja hinnoissa. Kesällä lattia huoltolakattiin ja muuta pientä ehostusta tehtiin.

Tunnuslukuja:

Jäähalli (kilpahalli)
Käyttötunnit: 1834 h
Käyttäjät: 28 355hlöä

Harkkahalli
Käyttötunnit: 1652,2
Käyttäjät: 23 020 hlöä

Feeniks
Käyttötunnit: 1463,75 h
Käyttäjät: 29 462 hlöä

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen kävijämäärät kaikkien toimintojen osalta vuonna 2025 oli 22 079. Lukuihin sisältyvät Kuutamolla järjestettävä -ja muu oma toiminta, tapahtumat, retket, leiritoiminta, Liikennepuisto ja etsivän nuorisotyön toiminta ja tapahtumat.

Vuoden 2025 aikana nuorisotoimi järjesti lapsille, nuorille ja lapsiperheille maksuttomia tapahtumia yhteensä 17 tapahtumaa.

Kesällä forssalaisille lapsille järjestettiin päiväleirejä Kehräämön nuorisotilalla kaksi 5 päivän mittaista leiriä, joihin osallistui 1–6 lk. lapsia. Yön yli leirit järjestettiin Pikku-Liesjärvellä, johon osallistui 4–6 lk. lapset. Ruostejärven retkeily- ja virkistysalueella järjestettiin telttaleiri, johon osallistui. Kesäleirit olivat maksuttomia ja niihin osallistui 96 leiriläistä.

Liikennepuistossa kävi kauden aikana 6908 lasta ja aikuista.

Vuoden 2025 aloitettiin Forssan nuorisopalveluiden tavoite-, kehittämis- ja toimenpideohjelma, jonka tavoitteena on mm. Lisätä nuorisotyötä forssalaisiin peruskouluihin. Vuoden 2026 talousarvioon lisättiin 2 htv nuorisotyöntekijän vakanssia.

Nuorisopalveluissa työskenteli 3 hanketyöntekijää etsivässä nuorisotyössä. Etsivä nuorisotyö järjesti kesä- ja heinäkuussa KesäHevari -iltoja linja-autoasemalla. Koulunuorisotyötä on tehty Akvarellissa, Keskuskoulussa ja lukiossa. Etsivä nuorisotyössä oli kontaktissa 193 nuorta, josta 151 tavoitettiin. Keskimäärin 3.1 toimenpidettä/nuori.

Kaupunginkirjasto

Pääkirjasto oli avoinna 365 päivänä yhteensä 5 110 tuntia, josta 2028 tuntia oli asiakaspalveluaikaa, 818 tuntia itsepalveluaikaa ja 2264 tuntia omatoimiaikaa. Kirjastoautolla oli pysäkkiaikaa 512 tuntia ja sen pysäkkejä 40 kappaletta.

Kirjaston kokoelma on yhteensä 116 065 (ed. vuosi 115 806) nidettä, joista 5 604 (4 824) hankittiin vuonna 2025. Lainaajia oli 5 831 (6 790) ja kirjastokäyntejä 112 595 (100 047). Fyysisen kokoelman lainaus oli 225 182 (210 237) ja e-aineistojen lainaus 38 449 (25 018). Kirjaston verkkopalveluissa ja verkkosivuilla asioitiin 152 913 (115 750) kertaa. Kirjasto järjesti 179 (153) tapahtumaa, mm. satutunteja, kirjallisuusvieraita, toiminnallisen radan kirjallisuuteen liittyen ja teemapäiviä. Tapahtumissa oli yhteensä 4 516 (4 813) osallistujaa. Käyttäjäkoulutusta eli mm. kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkauksia ja digineuvontaa sekä tiedonhaun opetusta järjestettiin yhteensä 124 (90) kertaa ja osallistujia oli 1 897 (1 124). Vuodesta 2025 alkaen näyttelytila Vinkkeli siirrettiin kirjaston budjettiin ja Vinkkelissä järjestettiin yhdeksän näyttelyä.

Yleinen kulttuuritoiminta

Vuoden 2025 aikana valmistui kulttuuriohjelma, jonka Forssan kulttuuriohjelma 2025–2029 linjaa kaupungin kulttuuritoiminnan tavoitteet, rakenteet ja kehittämistoimet. Ohjelma korostaa kulttuurin merkitystä hyvinvoinnin, osallisuuden, sivistyksen, kestävyys ja elinvoiman edistäjänä sekä osana kaupungin strategiaa. Vuoden 2029 visiona on rohkeasti uudistuva ja osallistava kulttuurikaupunki, jossa kulttuuri kuuluu kaikille. Keskeisiä toimenpiteitä ovat kulttuurikumppanuusmallin luominen, kulttuurikoordinaattorin pilotointi sekä suunnitelmallisen viestinnän vahvistaminen. Kulttuuripalveluilla oli työkokeilussa kulttuurityöntekijä, jonka avulla kulttuuriohjelmaa lähdettiin jalkauttamaan käytäntöön. Syksyn aikana kulttuuritoimi kohtasi forssalaisia kulttuurintekijöitä ja haki yhteistyön muotoja. Lisäksi Forssa liittyi valtakunnalliseen kulttuuripankkiin, jossa taiteen toimijoita saatettiin yhteen.

Yleisen kulttuuritoiminnan tapahtumia olivat mm. Veteraanipäivän juhla, Vapunpäivän lipunnosto sekä itsenäisyyspäivän juhla sekä kuusi Kehräämön perhelauantaita. Kouluille järjestettiin kirjailijavierailuja ja varhaiskasvatukselle musiikkiesityksiä. Kulttuuritoimi järjesti Tyykijazz -tapahtuman ja kesä-elokuussa Tori Soimaan -tapahtumat. Kulttuuritoimi vuokrasi Työväentalon musiikkisaliala kevään aikana, jossa järjestettiin tapahtumia ja keikkoja vuoden aikana. Lisäksi kulttuuritoimi oli mukana tukemassa Unplugged ja Palokunnanaukion Kesäkonsertti tapahtumia. Kulttuuritoimi päivitti ja ylläpiti kunniagalleriaa.

Forssan museot

Forssan museo palveli yleisöä vuoden aikana kolmessa kohteessa: Forssan museossa, Kuosikeskuksessa ja Ronttismäen tehtaalamuseossa. Museot olivat avoinna yhteensä 2973 tuntia. Museossa ja tapahtumissa käytiin 15273 kertaa (museot 12243 + muut kohteet 3030). Digitaalisten kanavien käyttäjämäärä oli yhteensä noin 100 000 (FB ja IG 4958 seuraajaa, blogeja luki 1281 käyttäjää, piipunjuurella.finna.fi -tietokannassa oli 4500 käyttäjää ja forssanmuseo.fi -sivuilla 87671 yksittäistä kävijää).

Kokoelmat: Forssan museon kokoelmiin kuuluu noin 25 000 esinettä, n. 200 000 valokuvaa, 500 hyllymetriä tekstiiliteollisuuden materiaalia ja kymmeniä arkistokokonaisuuksia. Museon yhdeksän säilytystilan pinta-ala on noin 900 m².

Toiminta: Museo järjesti ja digitoi kokoelmia <https://piipunjuurella.finna.fi/> –tietokantaan, sekä vastasi 70 tieto- ja kuvapyyntöön. Vuoden aikana julkaistiin Siveltimeä Heinänkorsi -kirja, sekä useita tietosisältöjä museon sähköisissä kanavissa. Vuoden aikana järjestettiin 19 näyttelyä, joista Galleria Moletissa 15 ja museon ulkopuolella neljä. Museon tuotti näyttelyistä viisi. Museo järjesti 151 opastusta, 30 työpajaa ja 21 tapahtumaa sekä Forssa Textile Week –festivaalin 21-24.8.2025, jonka pop-up-myymälät, näyttelyt ja keskustelut sijoituivat museoihin sekä 9 kohteeseen museon ulkopuolella.

Henkilökunnan määrä oli 5 htv, joista kolme vakituista ja 10 osa- ja määräaikaista. Vuoden aikana ohjattiin yhtä oppisopimustyöntekijää, 7 nuorta kesätyöntekijää ja kolme työharjoittelijaa.

Museon kustannukset olivat 446 896 € (442 816 € v.2024). Rahoituksesta 19 % koostui ammatillisten museoiden valtionosuudesta (20% v. 2024), 5,5% Hämeen rahaston, Finlaysonin Osakkaiden säätiön, työllistämisen ja Jokioisten viinijuhlien avustuksista (2% v. 2024), 13,5 % sponsorituesta ja toiminnan tuotosta (10 % 2024) ja 62 % kaupungin omasta rahoitusosuudesta (63 % v. 2024). Sisäisten vuokrien osuus museon kustannuksista oli 29,5 % (30%).

Taide- ja koulutuskeskus Elli

Vuosi 2025 oli Taide- ja Koulutuskeskus Elli -palvelualueen (kansalaisopisto, kuvataidekoulu, musiikkiopisto ja lukio) kolmas toimintavuosi.

Lukio (Forssan yhteislyseo)

Lukiossa oli laskentapäivänä 20.9. 437 (2024: 452) päivälukion opiskelijaa, joista forssalaisia oli 224 (227). Lukiossa toimi urheiluakatemia (yht. 85 opiskelijaa), kuvataide- ja muotoilulinja (33 opiskelijaa) ja uutena musiikkilinja (syksyllä 2025 aloitti 6 opiskelijaa). Lukiolla oli laaja Erasmus-hankekokonaisuus, joka mahdollisti lukuisia kv-yhteistyöhankkeita (avustus n. 50 000 euroa). Lukio lisäsi lukiolain uudistuksen seurauksena oppimisen tukea (mm. erityisopettajan tuntien lisäys ja kaksi resurssiopettajaa). Lukion seutukunnallinen johtokunta kokoontui viisi kertaa.

Kansalaisopisto (Wahren-opisto)

Wahren-opistossa järjestettiin lukuvuoden aikana 254 (v. 2024: 202) kurssia, yhteensä 4434 (4106) tuntia. Opisto tarjosi 31 (28) opintopistekurssia. Opistolla oli 1647 (1516) opiskelijaa ja 49 (47) opettajaa. Opisto piti digihelppipajoja Forssan ja Tammelan kirjastoissa sekä digiluentosarjoja Forssassa. Opiston omalla internetissä toimivalla uutiskanavalla (Forssatv.fi) oli seitsemäs toimintavuosi. Forssatv.fi tuotti 108 (v. 2024: 119) lähetyksjaksoa. Lähetyksillä oli vuoden aikana yhteensä 768 000 katselukertaa (v. 2024: 1,6 miljoonaa).

Wahren-opisto järjesti vapaan sivistystyön lisäksi taiteen perusopetusta ”teatteritaide lapsille ja nuorille” (125 oppilasta) ja ”visuaaliset taiteet aikuisille” (yhdeksän opiskelijaa) yhdessä kuvataidekoulun kanssa.

Wahren-opisto sai hankerahan (12 000e) kestävän kehityksen sertifikaatin hankkimiseksi.

Lounais-Hämeen musiikkiopisto

Oppilaita musiikkiopiston kaikilla osastoilla oli yhteensä 462 (v. 2024: 434), joista perus- ja syventävissä opinnoissa 250 (235), musiikkileikkikoulussa 132 (124), valmentavassa opetuksessa 18 (28) ja avoimessa musiikkiopistossa 62 (47).

Perusopetuksen paikkajakauma yhteistyökunnittain vuoden 2025 alussa (suluissa kiintiö, jos ei täynnä): Humppila 8, Jokioinen 33, Koski Tl. 7, Somero 38, Tammela 36, Urjala 4 (10), Ypäjä 1 (2). Forssassa perusopetuspaikat ovat lisääntyneet (aiemmin 106, nyt 121) lähinnä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ansiosta. Sivuainepaikka oli käytössä neljällä forssalaisella oppilaalla. Yhteistyökunnilla ei ole sivuainepaikkoja, vaikka niille olisi jonkin verran tarvetta. Toisen instrumentin opiskelusta kiinnostuneet oppilaat joutuvat ottamaan sivuaineen avoimen osaston puolelta. Urjala sanoi irti sopimuksensa Forssan kanssa 1.8.2025 alkaen. Oppilaat, jotka halusivat jatkaa soitinopintojaan, siirtyivät avoimen osaston puolelle syyslukukaudesta 2025 alkaen.

Opetustunteja musiikkiopistossa oli 12989 (v. 2024: 12988), joista valtionosuustunteja 12 369 ja avoimen musiikkiopiston tunteja 620.

Musiikkiopiston ja Forssan kaupungin varhaiskasvatuksen yhteistyönä vv. 2020–24 toteutettu viisivuotiaiden päiväkotimuskari oli tauolla lukuvuoden 2024–25 ajan, mutta syksyllä 2025 se käynnistettiin jälleen.

Syksyllä 2024 musiikkiopisto käynnisti Harrastamisen Suomen mallin puitteissa ns. matalan kynnyksen Tempo-orkesteritoiminnan Talsoilan koululla. Siihen kutsuttiin 1.–2.-luokkalaista lapsia, joita ilmoittautui mukaan 15. Ensimmäisen lukuvuoden myönteisten kokemusten jälkeen Tempo-toimintaa jatkettiin edelleen syksyllä 2025. Mukana oli sekä jo aiemmin mukana olleita että uusia kokeilijoita. Tempoa ohjaavat musiikkiopiston opettajat Josefiina Mustonen, Mare Kutser ja Timo Oikkonen, ja musiikkileikkikoulunopettaja Heta-Maija Halme.

Lounais-Hämeen musiikkiopisto vietti vuonna 2025 60-vuotisjuhliaan. Musiikkiopiston mittavaa taivalta juhlistettiin sekä suurin että pienin tapahtumin. Toukokuun merkittäviä tapahtumia olivat Taide- ja koulutuskeskus Ellin yhteistyönä tuotettu musiikkinäytelmä Miina ja Elli ja musiikkiopiston oma juhlakonsertti Paluu Jugend-saliin. Syyskauden suuria tilaisuuksia olivat pianistien kuuden konsertin kokonaisuus Elämysmatka suomalaiseen pianomusiikkiin, juhlakonsertti Yhteissoiton riemua ja kauden päättänyt pop–jazz -opiskelijoiden LHMO goes pop / rock / jazz -tapahtuma.

Kuvataidekoulu

Koulu on edelleen LUMA-kehittäjäyhteisö ja jatkaa yhteistyötä yliopistojen kanssa. Koulu onkin saanut paljon näkyvyyttä ja kiitosta tieteen ja taiteen yhdistämiseen tehdystä työstä. Koulun oppilaiden teoksia oli lokakuussa esillä Aalto-yliopiston Bioinnovaatiokeskuksen näyttelyssä Dutch Design Weekillä Eindhovenissa.

Kuvis jatkoi kevätlukukauden 40-vuotisjuhlintaa. Perinteinen kevätnäyttely oli taidesuunnistuksena ympäri Forssaa ja lopputyönäyttely Galleria Moletissa. Syksyllä -24 alkanut entisten oppilaiden esittely jatkui somessa. Myös avointen ovien sarja jatkui kevään ajan. Toukokuussa juhlat huipentuivat entisten oppilaiden teosnäyttelyyn ja tapaamiseen. Syksyllä kuvataidekoulun aikuisten ryhmän oppilaiden teoksia oli esillä Forssan teatterilla Veden muisti -näytelmän ajan.

Kuvataidekoulu sai syksyllä OPH:lta hankerahoituksen (16 000e) etäkoulutusmateriaalin tekemiseen ja testaamiseen.

Lyseon kuvataide- ja muotoilulinjan oppilaista kahdeksan opiskelijaa suoritti kursseja kuvataidekoulussa ja syyskaudella 2025 aloitti 316 oppilasta (2024: 332) erilaisissa ryhmissä. Visuaalisten taiteiden opetus aikuisille (yleisen oppimäärän mukaan) jatkui yhteistyössä Wahren-opiston kanssa.

Netto-oppilasmäärä oli 2025: 392 (osa heistä oli lyhytkursseilla, 2024: 383). Tuntimäärä oli taiteen perusopetuksessa 2334 (2403). Tämän lisäksi oli avoimen tunteja 96 (127) sekä kesäleirien tunteja 144 h (144). Opettajia koulussa oli 1 päätoiminen + 8 sivutoimista opettajaa + kuvismummo.

Varhaiskasvatus

Vuonna 2025 Forssassa kirjoilla olevien lasten syntyvyys nousi edellisen vuoden poikkeuksellisen matalasta 67 lapsen määrästä ja toimintakertomusvuoden viimeisenä päivänä Forssassa oli kirjoilla 85 vuonna 2025 syntynyttä lasta ja alle kouluikäisiä lapsia oli yhteensä 667. Ilman kotipaikkaoikeutta Forssassa asuvien varhaiskasvatuspalveluita käyttävien lasten määrä pysyi ennallaan (10 lasta). Vuoden 2025 lopussa varhaiskasvatuspalveluiden piirissä oli noin 50 lasta vähemmän, kuin vuonna 2024. Osallistumisaste pysyi edelleen korkealla, mutta lasten kokonaismäärän vähenemä vaikutti kuitenkin palveluiden rakenteisiin ryhmien määrän vähenemisenä.

Haasteet varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä painottuivat edellisvuosien tapaan kelpoisen henkilöstön rekrytointiin ja lyhytaikaisten sijaisten heikkoon saatavuuteen. Varhaiskasvatuksen kasvatusvastuullisista työntekijöistä kelpoisten osuus oli n. 75 %. Näihin haasteisiin pyrittiin vastaamaan muun muassa tukemalla henkilöstön omaehtoista kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi, erityisopettajiksi ja sosionomeiksi. Kouluttautumista tuettiin Jotpa-rahoituksen avulla yhteistyössä Laurea Ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston kanssa.

Forssassa kirjoilla olevat 0-6 -vuotiaat lapset**Forssassa kirjoilla olevat 1-6 -vuotiaat lapset**

KK	2022	2023	2024	2025		2022	2023	2024	2025
Tam	777	744	743	691		671	653	652	622
Huh	774	745	738	686		667	652	654	619
Syys	708	705	681	644		639	641	625	582
Mar	729	722	688	651		645	647	628	578

Varhaiskasvatuspalveluissa olevien 0-6 -vuotiaiden lasten lukumäärä ja osallistumisprosentti

	2022 lkm / %	2023 lkm / %	2024 lkm / %	2025 lkm / %
Tammikuu	595 / 77 %	592 / 80 %	593 / 78 %	569 / 81 %
Huhtikuu	606 / 78 %	625 / 84 %	605 / 80 %	575 / 82 %
Syyskuu	543 / 77 %	553 / 78 %	543 / 79 %	494 / 76 %
Marraskuu	562 / 77 %	576 / 77 %	549 / 78 %	497 / 75 %

Varhaiskasvatuspalveluissa olevien 1-6 -vuotiaiden lasten lukumäärä ja osallistumisprosentti

	2022 2lkm / %	2023 lkm / %	2024 lkm / %	2025 lkm / %
Tammikuu	592 / 88 %	590 / 90 %	593 / 88 %	569 / 89 %
Huhtikuu	598 / 90 %	608 / 93 %	605 / 90 %	575 / 91 %
Syyskuu	543 / 85 %	553 / 86 %	543 / 85 %	494 / 84 %
Marraskuu	562 / 87 %	576 / 86 %	549 / 86 %	497 / 85 %

Palvelutarpeen ollessa edelleen korkealla tasolla suunnitelmaa Pikku-Akvarellin tilasta (ent. Taikatuulen päiväkotit) luopumisesta ei voitu kokonaan toteuttaa, mutta syyskuksi 2025 vähennettiin yksi 21 lapsen ryhmä. Tämän jälkeen jäljellä oli kolme ryhmää.

Pihakoivun päiväkodista myytiin vuorohoidon palveluja vähenevässä määrin seudun muihin kuntiin.

Ostopalveluiden kustannukset muihin kuntiin sijoitettujen lasten osalta kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Viisivuotiaiden lasten 20 viikkotunnin maksutonta varhaiskasvatusta jatkettiin Sivistyslautakunnan päätöksellä (SILA 25.3.2025 § 38).

Pedagogisen kehittämisen keskiössä palvelualueella oli vuonna 2025 yksikkökohtaisten toiminnallisten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien laadinnan jatkaminen ja valtakunnallisessa VALSSI-varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmässä arviointi kohdistui vertaisvuorovaikutukseen, yhteisöllisyyteen ja ryhmän ilmapiiriin.

Vuoden 2025 aikana OKM:n valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin.

Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten Varhaiskasvatuslain mukaisia tuen päätöksiä tehtiin vuoden aikana 47. Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten kokonaismäärässä oli vuonna 2025 nähtävissä pientä kasvua edellisvuoteen verrattuna. Kaikista tehostettua ja erityistä tukea saavista lapsista noin 43 % oli maahanmuuttotaiisia.

Hyvinvointi ja kehitys

Vuonna 2024 toteutetun organisaatiomuutoksen mukaisesti Hyvinvointi ja kehitys -palvelualueen työllisyyden, kotoutumisen sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työalueiden toimintojen ja palvelujen päättävänä toimielimenä toimi ensimmäisen kokonaisen kalenterivuoden Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta. Lautakunta kokoontui yhteentoista (11) kokoukseen ja työskenteli lisäksi yhdessä iltakoulussa.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämässä (vrt. HyTeTu-työ) keskityttiin tilinpäätösvuonna Hyvinvointisuunnitelma 2022–2025:n mukaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Forssan Hyvinvointiryhmä 2023–2025 kokoontui vuoden 2025 aikana kaksi kertaa ja Forssan Hyvinvointiryhmä 2025–2029 uudella kokoonpanolla kolme kertaa. Mielen hyvinvoinnin edistämiseen ja ennaltaehkäisevään päihdetyöhön keskittyvä MIEPÄ-ryhmä kokoontui viisi kertaa. Lapsiystävällisyystyön koordinoitiryhmän kokouksia oli kolme, mukaan lukien UNICEFin arvointitapaaminen.

Maaliskuussa lanseerattiin #forssavälittää -tunnuslause, jonka toiminnallisen sisällön muodostivat erilaiset hyvinvointitoimen järjestämät tilaisuudet, tapahtumat ja kampanjat.

Kuntalaisten toiveisiin perustuen järjestettiin monitoimikeskus Akvarellissa 15.2. Ystävän laulu -yhteislaulutilaisuus. Paikallisten järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden hyvinvointitoimijoiden kanssa järjestettiin 12.4. toinen Pas voire hyvin! -hyvinvointitapahtuma.

Penkin paikka -kyselyllä huhtikuussa kerättiin ilmiantoja toivotuista puiston penkkien paikoista Forssassa. Toiveisiin pohjaten sai kymmenen #forssavälittää -tunnuksella varustettua hyvinvointipenkkiä paikkansa eri puolilla kaupunkia kesäkuussa.

Kesän Puistopäivissä tutustuttiin paikallisiin puistoihin. Tapaamisia oli yhteensä viisi ja ne pidettiin Linikkalanlammilla, Yhtiönpuistossa, Talsoilan puistossa, Loimipuistossa ja Mäkilammen laavulla. Teemat ja toiminnot Puistopäivissä vaihtelivat frisbee-golfista ja muista liikunta-aktiviteeteista yhteislauluun.

Ikääntyneille forssalaisille suunnattu Kohtaamiskerho kokoontui Vasikkahaassa keväällä maaliskuu-toukokuussa viikoittain. Tämä osallistujilleen maksuton matalan kynnyksen tapaamispaikka mahdollisti etenkin Korkeavahan alueella asuvien ikääntyneiden yhdessäolon hyvinvointityön sekä eri palveluja edustavien toimijoiden johdolla. Eri teemaisia tapaamisia pidettiin Vasikkahaassa yhteensä kaksitoista.

Joulun alla ilahdutettiin ikääntyneitä Joulupostia ikäihmisille -kampanjassa, jossa kerättiin 886 joulukorttia. Kortit jaettiin ikääntyneille kotihoidon asiakkaille ja palvelutalojen asukkaille.

Edellisen vuoden tapaan Kaikukortti -verkostoon kuulumisella tuettiin edellisen vuoden tapaan vähävaraisten kuntalaisten osallistumista määritellysti vapaa-ajantoimintaan ja

COMMU-naapuriapusovelluksella tuettiin avun tarpeen ja vapaaehtoistoimintana toteutuvan avun tarjoamisen kohtaamista.

Yhteisöllisyyden edistämistä ja kuntalaisten mahdollisuuksia omaehtoiisiin kohtaamisiin tuettiin uudistamalla ja ottamalla elokuun alussa käyttöön Forssan Hyvinvointitalo (ent. Yhteisötila).

Kansallisten dialogien vakiojärjestäjänä toteutettiin syksyllä keskustelu, jonka aiheena oli sisu. Loka-marraskuussa toteutettiin lisäksi hyvinvointiteemainen asukaskysely. Hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyöhön osallistuttiin vuoden aikana aktiivisesti.

Kotoutumisen edistäminen

Kaupungin asiantuntijayksikkö Kotouttamo vastasi Forssan lisäksi seudun kolmen kunnan – Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän – lakisääteisistä kotoutumisen edistämisen tehtävistä ”Yhdessä olemme enemmän – Kotoutumishjelma 2025” -asiakirjan linjausten mukaisesti.

Kotoutumishjelman ja vuoden alussa voimaan tulleen uuden kotoutumislainsäädännön mukaisesti tilinpäätösvuodesta muodostui merkittävä monialaisen yhteistyön sekä toiminta- ja palveluprosessien määrittämisen ja yhteensovittamisen vuosi. Keskeisesti em. kotoutumistyön kokonaiskonseptin kehittämistä Kotouttamon ja Kotouttamo-kuntien kanssa ja rinnalla toteuttivat työllisyysalue TyöHäme, hyvinvointialue Oma Häme sekä seudulla toimivat koulutuksen järjestäjät.

Hyvien väestösuhteiden ylläpitämistä ja edistämistä jatkettiin yhteistyössä järjestöjen sekä keskeisten yhteistyöorganisaatioiden kanssa perustetussa Forssan seudun väestösuhdeverkostossa.

Kotouttamon toiminnassa keskityttiin lakisääteisten työalueiden toteuttamiseen sekä uutena vastuutoimena oman kielisen yhteiskuntaorientaatio -kokonaisuuden määrittelyyn. Resursseja kohdennettiin myös tarpeeseen perustuen suomen kielen perehdytyskonseptin rakentamiseen omana toimintana, yhteistyössä TyöHämeen kanssa kv-työnhakijoiden työllistymistä tukeviin palveluprosesseihin sekä monialaisesti toteutetun neuvonnan järjestämiseen yhteispalvelupiste Virtaamossa.

Työllisyys

Vuoden 2025 alussa työllisyysalueuudistuksen seurauksena vastuu työllisyyspalveluiden järjestämisestä siirtyi kunnille ja Forssan osalta tämä tarkoitti liittymistä perustettuun TyöHämeen työllisyysalueeseen, joka alkoi toimia työvoimaviranomaisena Forssan lisäksi Hämeenlinnan, Hattulan, Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kunnissa. Luonnollisesti mittaluokaltaan merkittävän uudistuksen seurauksena merkittävä haaste ko. työalueella oli erilaisten toimintojen ja palveluprosessien ja yhteensovittaminen kunnan omien palvelujen kanssa sekä yhteistyö rakenteiden monitoimijaisessa kokonaisuudessa.

Suurin työllistämisen ja työllistymisen edistämistä haastava tekijä tilinpäätösvoonna oli kuitenkin valtakunnallisestikin kriittisen suureksi kohonnut työttömyys. KEHA-keskuksen työnvälitystilastoon perustuva Forssan työttömyyden vuoden 2025 lopun tunnuslukujen

tarkastelu osoittaa, että työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 15,4 %, joka on noussut 0,6 % edellisestä vuodesta. Työttömien määrässä tämä tarkoittaa sitä, että työttömiä oli joulukuun lopussa 1065, kasvua edelliseen vuoteen oli (3 %). Kaikkiaan työnhakijoita Forssassa oli 1837, joka on vähentynyt edellisestä vuodesta 102 henkilöllä (-5,3 %).

Nuoria alle 25-vuotiaita oli joulukuun lopussa työttömänä 151, kasvua vuodentakaisesta on 21 henkilöä (+16 %) ja edellisestä kuukaudesta 40 henkilöllä (36 %). Pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 396, mikä on 111 henkilöä edellisvuotta enemmän (+39 %). Rakennetyöttömiä työttömistä oli 625 henkilöä (59 %).

Ulkomaalaisten työttömien määrä (196 henkilöä) on vähentynyt edellisvuoden 214:sta (-8 %). Kaikkiaan työnhakijoita Forssassa oli 1837, joka on vähentynyt edellisestä vuodesta 102 henkilöllä (-5,3 %). Työvoimapolitiisissa palveluissa olevien henkilöiden määrä oli 258, joka on vähentynyt edellisestä vuodesta 157 henkilöllä (-37,8 %). Virta yli 3kk työttömyyteen Forssassa on 60 %, yli 6kk työttömyyteen 37 % ja 12kk työttömyyteen 16 %. Työttömistä työttömyyskassan jäseniä oli vain 293 henkilö (28 %). Vähennystä edelliseen vuoteen 102 henkilöä (25,8 %).

Kaupungin omia työllisyyden työkokonaisuuteen suunnattuja resursseja kohdennettiin uudelleen ja täydennettiin. Nuorten työpajan toiminta kaupungin itse toteutettuna toimintana päättyi ja pajan työntekijöiden työpanos siirtyi kaupungin kuljetuksiin (vrt. logistiikka), työllistymistä tukevaan valmennustoimintaan sekä Aktiivin toimintoihin. Uuden lainsäädännön määrittämää tilannetta päädyttiin tukemaan myös perustamalla ja täyttämällä vastaavan työkykyvalmentajan virka ns. yhteisvirkana TyöHämeen työllisyysalueen kanssa. Em. muutosten yhteydessä logistiikan ja työllisyyden toimintoja sijoitettiin Aktiivin tiloihin ja Hämeentiellä sijainneista työpaja- ja myymälätiloista luovuttiin.

Koko Hyvinvointi ja kehitys -palvelualueelle kohdistuvassa toiminnassa keskeinen tavoite tilinpäätösvuonna oli sisäisen organisaatio- ja yhteistyörakenteiden vakauttaminen. Merkittävä panostus ko. toimintakulttuurin rakentamisessa kohdennettiin palvelualueen sisäisten vuorovaikutusfoorumien, keskeisten toiminta- ja palveluprosessien sekä työaluekohtaisten seurantakokonaisuuksien määrittelyyn. Henkilöstöön liittyvänä yksityiskohtana voi tarkasteluvuodelta mainita, että Vesihelmen peruskorjauksen ajaksi palvelualueelle siirtyi työskentelemään liikuntatoimen vakinaisia työntekijöitä. Uuden organisaation toimintakulttuurin muodostumista tuettiin syksyllä aloitetulla henkilöstön Palvelualuevalmennuksella, jonka sisällöt suunniteltiin yhdessä valmennuksen toteuttajan Faktia OY:n kanssa.

Talousarvioon kirjatut palvelualueen toiminnalliset tavoitteet toteutettiin. Palvelualueen talousarvion toteuma oli tilinpäätösvuonna ylijäämäinen katteen toteumaprosentilla 78,2 eli 974 731 eurolla (tilanne 6.2.2025).